

оптимізації ресурсів та досягнення максимальних результатів. Збільшення доступності та розвиток транспортної та комунікаційної інфраструктури сприяє полегшенню мобільності туристів та створенню зручних умов для подорожей.

Список використаних джерел

1. Управління регіональним розвитком туризму: навчальний посібник / За ред. В.Ф. Семенова. Одеса, 2011. 225 с.
2. Регіональні напрями стратегії кластерного розвитку сфери туризму та гостинності: монографія / заг. ред. І.В. Давиденко, О.Л. Михайлюк. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2024. 272 с.
3. Кузнєцова Н.М., Нездоймінов С.Г. Регіональний вимір розвитку туристичного та готельного бізнесу: монографія. Одеса: Астропринт, 2010. 256 с.
4. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименка. Одеса: ОНЕУ, 2016. 262 с.

Якуніна Є. О.

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна

*Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри
туристичного та готельно-ресторанного бізнесу*

Бедрадіна Г. К.

РЕКРЕАЦІЙНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Екотуризм є специфічним напрямом туристичної діяльності, який зосереджується на збереженні та охороні природи і уникненні негативного впливу на навколишнє середовище. Цей вид туризму також відомий як сталий туризм, оскільки він базується на принципах мінімізації соціальних, фізичних, психологічних та поведінкових впливів [1]. Екотуризм передбачає відповідальну подорож до природних місць, дотримання екологічних

стандартів, а також сприяння добробуту місцевого населення шляхом освіти та інтерпретації місцевих соціальних, екологічних і політичних питань.

В сучасному світі екотуризм займає важливе місце, де мандрівники, відвідувачі та місцеві мешканці проявляють соціальну відповідальність та емоційну турботу про навколишнє середовище, природу та культуру відвідуваних місць [2]. Цей вид туризму спрямований на запобігання негативним явищам, таким як забруднення, втручання в екосистеми та шкоди місцевим ресурсам та мешканцям.

Однак екотуризм стикається з низкою проблем:

- Загрози культур корінних народів: збільшення туристичного потоку може вплинути на традиційний спосіб життя корінних народів та спричинити культурний вплив.
- Деградація екосистем: все ще актуальна проблема, бо екотуризм може вплинути на недоторкані екосистеми, ставши великим чинником їх зміни.
- Негативний вплив подорожей на навколишнє середовище: подорожі можуть спричинити забруднення повітря, води та землі, що негативно впливає на екологічний стан [3].
- Комерціалізація екотуризму: зростання кількості комерційних фірм в екотуризмі може призвести до втрати охоронного характеру та порушення природних екосистем.

Для розв'язання цих проблем можна запропонувати наступні рішення:

- Співпраця з місцевими жителями та організаціями: залучення місцевого населення певних туристичних регіонів до розвитку екотуризму та збереження природних ресурсів.
- Зменшення впливу на середовище: використання екологічно чистих технологій та методів подорожування для зменшення негативного впливу на природу.
- Збереження культурних цінностей: заохочення збереження та вивчення культурних традицій та спадщини місцевого населення.

- Обережне використання природних ресурсів: збереження та відновлення екосистем через обережне використання природних ресурсів та впровадження екологічних програм.

- Посилення контролю та регулювання: введення більш жорстких правил та нормативів для компаній екотуризму щодо збереження природи та зменшення негативного впливу.

- Екологічне розміщення: подорожуючи, туристи усе частіше обирають готелі та лоджі, які відповідають принципам екологічності. Ці заклади використовують такі ініціативи, як використання біорозкладних продуктів, застосування технологій масштабування та переробки з метою повторного використання матеріалів [4].

Майбутнє екотуризму полягає у постійному вдосконаленні практик та розвитку сталого туризму, що дозволить зберегти природу та культурну спадщину для майбутніх поколінь.

Інвестування в екологічний туризм є ключовим фактором розвитку цього виду туризму. В рамках нашої країни це важлива передумова для просування туристичних регіонів, розширення їхніх можливостей та покращення надання послуг. У зв'язку з великим дефіцитом внутрішніх фінансових ресурсів у країні, проблема приваблення прямих іноземних інвестицій стає ще актуальнішою. Проте, через погіршення інвестиційного клімату та не вигідні умови для бізнесу, іноземні інвестори не поспішають на територію України. Інвестиції на рівні туристичних територій становлять основу майбутнього ефективного розвитку економіки та сприяють розширенню спектру туристичних послуг, покращенню технічного рівня обслуговування та забезпеченню конкурентоспроможності цих послуг. Інвестування в екотуризм є одним з ключових напрямків будівництва ринкової економіки України. Іноземні інвестиції є надзвичайно важливими для розвитку економіки слабо розвинених регіонів. Проте, ефективність механізму інвестування у розвиток туристичної сфери, зокрема екологічного туризму, потребує значного вдосконалення.

Інвестиційна привабливість є важливою умовою формування інвестиційного клімату регіонів розвитку екотуризму. Вона визначається комплексом чинників, таких як діловий клімат, інноваційний потенціал, стан інфраструктури та інші. Низький рівень інвестиційної привабливості не зацікавить іноземних інвесторів, тому важливо звернути увагу на реформування цих чинників.

Для залучення іноземних інвестицій у екологічний туризм важливо забезпечити активну рекламно-інформаційну діяльність, ліберальну адміністративну та податкову політику та ефективну боротьбу з корупцією. Тільки таким чином можна забезпечити стабільний розвиток екотуризму в Україні. У вирішенні проблеми стосовно інвестування, в першу чергу необхідно провести оцінку рівня інвестиційної привабливості туристичних об'єктів чи територій. З огляду на попередні дослідження, пріоритетними будуть ті території, які можуть найбільш ефективно та швидко забезпечити позитивні соціо-еколого-економічні зміни. Одним з пріоритетних напрямів є інвестування в інноваційні програми розвитку туристичних територій, які мають на увазі ефективне використання природно-ресурсного потенціалу. Також ефективним напрямком інвестування в розвиток екологічного туризму є покращення інфраструктури туристичних регіонів.

Розвиток туризму та гостинності має враховувати збалансований підхід до збереження природних ресурсів, мінімізації негативного впливу на екологію та максимізації користі для місцевого населення. Особлива увага до сталого розвитку та впровадження екологічних ініціатив може сприяти покращенню якості туристичних послуг та збільшенню конкурентоспроможності регіону на міжнародному ринку. В цілому, інтеграція рекреаційних та екологічних принципів у стратегію розвитку галузі допоможе створити стійке та відповідальне середовище для туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, сприяючи економічному процвітання та збереженню природних ресурсів для майбутніх поколінь. Необхідність комплексного підходу до управління з урахуванням його впливу на екологічну стабільність та рекреаційні

можливості. Важливий розвиток ініціатив, спрямованих на збереження природних ресурсів, зменшення викидів та оптимізацію енергоефективності. Зазначаються також переваги, які отримують місцеві громади від сталого розвитку туризму, такі як зростання доходів, підвищення рівня зайнятості та покращення інфраструктури [5, с 227-230].

Розглянемо проблеми з якими може зіткнутися рекреаційний напрям туризму:

- Надмірна туристична активність: збільшення туристичного потоку може призвести до перенаселення та перевантаження природних місць відпочинку, що може вплинути на їх екологічний стан та спричинити знос і деградацію.

- Відсутність інфраструктури: брак належної інфраструктури для рекреаційних активностей може призвести до непорядкованості та неефективного використання ресурсів, а також створити проблеми з безпекою для туристів.

- Забруднення та втрата природних ресурсів: несистематична туристична діяльність може призвести до забруднення природи та втрати біологічного різноманіття через недбале ставлення до відходів та використанням неекологічних методів.

Можна запропонувати наступні рішення:

- Управління туристичним потоком: встановлення механізмів контролю та обмеження кількості туристів, які одночасно можуть перебувати на популярних туристичних місцях, для запобігання перенаселенню та перевантаженню.

- Розвиток інфраструктури: інвестування в створення та розвиток необхідної туристичної інфраструктури, такої як маршрути, паркування, сміттєві контейнери та туристичні пункти обслуговування, для покращення зручності та безпеки для відвідувачів.

- Екологічні ініціативи: впровадження екологічно чистих методів та технологій, таких як сортування відходів, використання відновлюваних джерел енергії та обмеження використання пластику, для зменшення негативного впливу на природу.

Ці рішення спрямовані на забезпечення сталого розвитку рекреаційного туризму, збереження природних ресурсів та забезпечення високої якості відпочинку для туристів.

У світлі зростаючого інтересу до екологічної подорожі, дотримання екологічних стандартів та принципів відповідального туризму стає необхідністю для успішного розвитку сучасного туристичного бізнесу. Такий підхід сприятиме не лише збереженню природного середовища, а й підвищенню конкурентоспроможності та привабливості туристичного продукту, сприяючи сталому економічному зростанню та соціальному розвитку.

Проблеми, з якими стикається екотуризм, включають загрози культур корінних народів, деградацію екосистем, негативний вплив на навколишнє середовище та комерціалізацію цієї галузі. Для вирішення цих проблем необхідно зменшувати вплив на середовище за допомогою екологічно чистих технологій, зберігати культурні цінності, обережно використовувати природні ресурси, посилювати контроль та регулювання, а також впроваджувати екологічне розміщення для туристів. [6, с 223-227] .

Виокремлюються декілька ключових аспектів, які важливо враховувати при плануванні та розвитку галузі рекреаційного туризму. Проблематика, що описана, вказує на потенційні труднощі, які можуть виникнути у зв'язку зі зростанням популярності рекреаційного туризму. Зокрема, це надмірна туристична активність, відсутність належної інфраструктури, забруднення та втрата природних ресурсів, а також конфлікти з місцевими громадами. Незважаючи на ці виклики, запропоновані рішення надають практичні і стратегічні підходи до вирішення проблем. Вони включають управління туристичним потоком, розвиток інфраструктури, впровадження екологічних ініціатив та залучення місцевого населення. Ці заходи спрямовані на забезпечення сталого розвитку рекреаційного туризму та збереження природних ресурсів, а також на покращення якості туристичного відпочинку.

Список використаних джерел

1. Поняття екотуризму. URL: <https://www.conserve-energy-future.com/challenges-solutions-future-trends-ecotourism.php> (дата звернення: 03.04.2024).
2. Відмінності стійкого туризму від екотуризму. URL: https://www.researchgate.net/post/What_is_are_differences_between_Sustainable_Tourism_and_Eco-tourism/5c9a1cbb979fdca41d12a646/citation/download.
3. Топ трендів екотуризму в 2019 році - майбутнє туризму. URL: <https://connect.cleantravel.org/ethical-travel/top-ecotourism-trends-in-2019-the-future-of-tourism/> (дата звернення: 03.04.2024).
4. 6 трендів екотуризму на 2020 рік. Інститут економіки екології. URL: <https://ecolonomics.org/6-ecotourism-trends-to-follow-in-2020>.
5. Галасюк С.С. Туристична активність на ринку лікувально-оздоровчих послуг Одеського регіону. Настоящи изследования и развитие-2013: Міжнародна науково-практична конференція. Том 8. София: Бял Град-БГ ООД, 2013. С. 48-52.
6. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія / В. Г. Герасименко, Г. К. Бедрадіна, С. С. Галасюк та ін. // Підходи до інтегрального оцінювання туристично-рекреаційного потенціалу регіонів: за ред. В. Г. Герасименко. Одеса: ОНЕУ, 2016. С. 223-227.

Гончарова А. В.

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, Україна

*Науковий керівник – ст. викладач кафедри
туристичного та готельно-ресторанного бізнесу*

Павлоцький В. Я.

СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ДОДАТКОВИХ ПОСЛУГ У ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

В останній час, після початку повномасштабної збройної агресії проти нашої країни, вітчизняне готельне господарство перебуває у непростому становищі. Частина засобів розміщення опинилась у зоні бойових дій, зазнала